

نویسنده: امین الدین « سعیدی »

تاریخ 2008.06.17

بسم الله الرحمن الرحيم

مصلح او مجاهد ملانجم الدین اخند زاده

مولوي داکتر محمد سعید (سعید افغاني) چه دهبواد دینی او ملی شخصیتونو له ژواندانه سره مینه و خاصه علاقه لرله ، دنجم الدین اخوندزاده صاحب دڅیرونو تاداو په کال (۱۳۳۷) دنجم المدارس په مدرسه کښی کینود : کله چی مولوی سعید افغاني په کال (۱۳۳۷) دهغه مدرسې مدیر او سر مدرس و نو هلته ئی دمدرسو دشاگردانو ددینی ، اجتماعی تربیتی دلوړ تیا لپاره اوه نیزه قلمی جریده په دوو مخونو کښی داو لین ځل لپاره په نشراتو پیل وکړه .

ددې جریدې لومړی گڼه د ۱۳۳۷ هجري شمسي کال دمیزان په ۳۰ مه نیټه د (النجم) په نامه خپره شوه چه د اخوندزاده صاحب له نامه سره ارتباط لری .

مولوي داکتر سعید افغاني دالنجم په څلورمه گڼه کښی چی په کال (۱۳۳۷) هجري شمسي دعقرب دمياشتي په (۲۱) نیټه خپره شوه ، داسي ولیکل :

ددغه عنوان لاندې غوړم چی دملا نجم الدین اخندزاده صاحب سوانح چه په خپل وخت کښی زیات مصلح او دانگلیسانو په مقابل کښی په کلو کلو جنگیدلی بیان کړم .
(سعید افغاني)

دده اجمالی پیژندنه :

ملا نجم الدین اخند زاده صاحب (۱) دامیر عبدالرحمن دپاچائی په وخت کښی دلولی اعتبار خاوند و . دغه شاه دي سره دماڼونانو دکابل په ښار کی بندی کړو. دی دبندی خانی نه په یو خاص تر تیب مخ په مشرقی وټیښتیده او هلته دمشرقی په سرحد ادتو کښی دمهندو په سیمه په ژړوی او چمر کند کښی او سپده او دانگلیسانو په مقابل کښی به جنگیده. دي بیا دامیر حبیب الله خان دپاچائی په وخت کښی دهغه په غوښتنه او اعتماد بیرته افغانستان ته راغی او دننگر هار په ولایت کښی دجلال کوت نه مخ په جنوب دهدي په قریه کښی اوسیده . ده دهمدغه پا چا په عصر کښی ډیر داسلام ددین اساسون محکم کړو او هر خواته یی ریشی او پلی خوری شوی او دی دداسی لوی شخصیت خاوند شو چه په ټول افغانستان کښی ده دخلکو په عقیده و حاکمیت درلوده دغه منلی شخصیت دهمدغه امیر حبیب الله په وخت کښی ۱۳۲۰ یا ۱۳۲۱ هجري قمری کال و چه د اجل داعی ته ئی لیبیک وویلی .

په دی حساب دده دوفات تاریخ (قبر غازی) ۱۳۲۰ دی . دده مزار او مقبره دهدي په قریه کښی دوالاحضرت سردار محمد داود دافغانستان صدراعظم په اهتمام بڼه جوړه شوی. دده هدیره دټول مشرقی او سرحد بلکه دټول افغانستان او پشتونستان دخلکو د عقیدې ځای دی . (۲)

دده تفصیلی پیژندنه :

دنجم الدین اخند زاده صاحب رحمة الله علیه دمفصل پیژندلو دپاره په کار ده چه په لاندې ډول سره ئی وپیژنو :

۱- دده عمر او حیات او قواره

۲- دده هویت قوم او نسب

۳- دده اصلی او فرعی مسکن

۴- دده تحصیل او علم

۵- دده تصوف

۶- دده جهاد

۷- دده شهرت اندازه او کار روائی تر مرگه پوری

۸- دده مشهور ماڼوان او منسویین

تعداد صفحات: 1 از 6

افغان جرمن آنلاين شما را صمیمانه به همکاری دعوت می نماید. لطفاً به آدرس ذیل با ما تماس بگیرید

maqalat@afghan-german.de

۹- دده دمرگ نه وروسته شهرت او تاثيرات

مگر ډير تاسف دی چه دداسی یو لوی شخصیت چه دټول حیات گذارشات او حرکات ئی نهایت متانت او سنجیدگی لري. هغومره چه ویل کیږي او یا اورډیل کیږي او یا ئی وینو په دغه اندازه دده سوانح دلیکلو دپاره چا کوښښ نه دی کړی په دغه حقله زمونږ گیله دده دمغولو منسوبونونه کوم چه په خپل وخت کښی نهایت منلی تیر شوی زیاته ده یوازې دملا طوطی اخندنه هغه هم صرف دده دمواعیظو تذکری مگر نهایت ناقص لیدل کیږی او بس.

بهر صورت که اوس زمونږ په لاس کښی مطلوبه معلومات راشی امید دی چه څه ناڅه خوبه تری جوړ شی او آینده دپاره به گوندی دغه آرزو دده پوه عقیدت مندان کوښښ وکړي چه زمونږ دهدف نارسیده مطلب تکمیل او پوره کړی باور لرم چه په دغه ليار کښی سعیه به دده د عقیدت مندی ښه ثوبت وي.

دده عمر او حیات او قواره

زمونږ په لاس تحریری اسناد ډير کم دی کوم تحریری سند چه زمونږ په لاس کښی شته هغه یوازی دده دفوت تاریخ ښی چه په (۱۳۲۰) او یا (۱۳۱۹) هجری قمری کال کښی فوت شوی چه دده نه دټول عمر اندازه نشی معلو میدلی مگر شفاهاً مو ډير او ریډلی چه اخندنه صاحب عمر او یا کلو په حدود کښی اندازه کیډلی شو خلک وائی چه ښه قوی وجود ئی درلوده مگر ریاضیت او تقوی په وجه نحیف شوی، حتی چه دډير ریاضیت په وجه دده دلاسو رگونه شنه شنه بلقیدل.

وائی چه دی ښه خوش قواره جر سړی ؤ او په اوږلی باندی شین خال هم درلوده او دده دشین ښکلی خال شهرت زیات ؤ.

دده رنگ او قواره با تاثيره هیبت ناکه وه دورایه به په خلکو دده رعب ولیده مگر په عین وخت کښی مشفق او مهربان هم ؤ.

دد حیات ټول په حرکت کښی تیر شوی معلو میږی چه دده په ضمیر کښی یو داسی اور او تیش او حرکت موجود ؤ چه په یو ځای نشو پاتی کیډلی. ده هر چیرته ته دخلکو په افکارو کښی داسی تحول قایم کړی چه تر ننه هم هغه تحول دخلکو په مابین کښی یاد او دقدر وړ دی ده په ځان باندی ډير خلک ښو اخلاقو په وجه عاشقان کړی ؤ دده دحقانیت داثبات دپاره دا کافی ده چه دی ټولو پوهو علماؤ منلی ؤ او دده حرکات ئی داسلام ددین په اساس موافق گنل.

دده هویت قوم او نسب

اصلی او فرعی مسکن او ځایونه ئی

ملانجم الدین اخندنه زاده صاحب په قوم کاکړ او په ملیت افغان دی په اصل دجنوبی شپلگر دعلاقی نه دی او هم هغلته ددنیگونه او پلرونه تیر شوی. (۳)

دی بیا دتحصیل او زده کړی په وخت کښی دجنوبی نه مخ په مشرقی ننګرهار را روان شوی په ننګرهار کښی ځای په ځای دیره شوی او تحصیل ئی کړی دی. دتحصیل دپاره افریدوته هم تللی پېښور او صوت کښی هم اوسیدلی دی. ده دتحصیل نه ورسته مخ په خپل وطن افغانستان روان شوی او په هده کښی اقامت اختیار کړی ؤ.

لکه مخکښی چه مو وویلی دځینی سیاسي معاذیرو په وجه کابل ته غوښتل شوی ؤ دکابل په ښار تندور سازی کښی او سیدلی او بیا دکابل نه مخ په ننګرهار تللی او مهمندو په علاقه په جروبی، او چمرکنډ کښ استوگنه کړی دی. په ننګرهار کښی په روداتو کښی څه موده تیره کړی او هلته په فقیر آباد او نورو روداتو او شینوار کښی گر ځیدلی په لغمان او سور رود او کامه او خوگیانو کښی هم دوعظ او تبلیغ او یادنورو مقاصدو په مطلب تللی دی دگرمی په وخت کښی دی به کابل ته هم تلو او هلته په پغمان کښی څه موده ئی استوگنه کړی ده. دی په شمالی کښی دکوه دامن خواته دداؤد څو په علاقه کښی اوسیدلی او شاید چه هلته به دکوه دامن په ځینو ځایو کښی گر ځیدلی وی مگر دده د حیات اخرنی شپي او ورځی دننګرهار په علاقه دجلال کوټ نه دری میله مخ په جنوب هده کښی تیر شوی دی.

دی شاید په نورو ځایونو کېنې هم گرځیدلې او یا او سیدلې وی مگر مونږ نه دی اوریدلې نو ځکه دلیکو جرنت نه کوو .

دده تحصیل او علم

مخکېنې مو وویل چه دی دتحصیل دپاره زیات گرځیدلې او په ډیرو ځایونو کېنې او سیدلې دی . وائی چه اخند زاده صاحب ډیر پوه او ښه معقول عالم ؤ په تفسیر ، او حدیث ، قرانت ، صرف ، او نحو ، او فقه ، او اصول ، او معانی ، منطق ، او هیئت او ریاضی ، او حکمت ، او میرا ، او حساب او تصوف ...

دده دعلم او تحصیل

په علومو کېنې ئی ښه قوی لاس درلوده رښتیا دده هغه کتاب خانی نه چه اوس دنجم المدارس په لاس کېنې ده معلومېږی چه دی ښه عمیق عالم او د مطالعی شائق ؤ .

وائی چه اخند زاده صاحب به دعلم سره ډیر علمی بحثونه کول ده به همیشه دعلم دپاره دعمل اندازه کتنه دده استاذان هم خلک ښه یادوی . دده د استاذانو په سلسله کېنې دسر شاهي نه چه سری مخ په برو ځی یو هدیره ده دهغی ځای خلک یو قبر ښی وائی دا داخندزاده صاحب استاذ تیر شوی او ډیر ښه مبارک شخص ئی خلک یادوی .

وائی ملا نجم الدین اخندزاده صاحب دده زیارت ته را تلو دده استاذان په ننگر ها او سر حداتو او صوت او پیښور او شاید نورو ځایونو کېنې هم تیر شوی وی . کوم وخت چه دده دعلم قال نه مخ په علم حال توجه برابر وی داوخت دده یو بله دوره شروع کیږی دا په تواتر ثابت ده چه اخندزاده صاحب دصوات صاحب نه په حیات کېنې دقادرې شریفی طریقه وکړه او په دغه طریقه کېنې ترنه درسونه کامل کړو او ماډونی مرتبی ته ورسیده . ده په صوت کېنې ډیر وظایف کړی او دصوات صاحب په نزد نهایت منلی ؤ . که څه هم زمونږ سره دده او صوت صاحب په هغه وخت کېنې دکرامت زیاتی قیصی نشته مگر مونږ دومره پوهیږو چه دواړه جنابان با تقوی او پر هیز گاران تیر شوی ، عقیده لرو چه اوراد او وظایفی ئی ډیر پوره تاثیرات شته دی مگر زه نه غواړم چه دقیصو رطب او یالس یاد کړو .

وائی ملا نجم الدین اخند زاده صاحب په څلور واړو طریقو کېنې ماډون و . (٤) مگرده به خلکو ته یوازی دقادرې طریقی اجازه ورکوله . (٥)

دده تحصیل او علم او تصوف

هدی صاحب عالم ؤ مگر داسی نه چه علم ئی دعمل سره نه برابر یده او یا دسر تنبه توب نه به ئی کاراخیستلو او یا دکیر او غرور نه ډک عالم او یا داچه دده علم علم داو هامو او خرافاتو یوه مجموعه ؤ او یا خدای ناکرده چه ده به ددین ددنیا دپاره وسیله گرځولی وی یو حقانی عالم ؤ . ده داسلام ددین پیژندلودی په دی خبره پوهیده چه خلکو کېنې باید دمحبت او مؤدت اساس قائم شی دی ریا کار صوفی نه ؤ او نه دکونج او صومعی طرفدار ؤ . دی یو اجتماعی شخصیت ، همیشه دناورو رسم او رواج سره مجادلی کړی خلک ئی دبی کاری او تنبلی نه خلاصول .

مصلح او مجاهد

وائی نجم الدین اخندزاده صاحب به علماؤ سر زیات محبت کولو او ښه عالم به ئی زیات خوښو . دهغه وخت علماؤ په ده بانندی دعلمیت از میښتونه کړی ؤ علما ، دده نه په لو یو لویو کتاب ، او علومو او په باریکه باریکه مسایلو کېنې پوه بننتنی کړی مگر دده سره دعلمیت اندازه قوی وه . دعلماؤ یو ښتنو دپاره ئی ښه ځوابونه ورکړی . دی دعلماؤ په نزد ښه جید عالم ثبوت شوی ؤ نو ځکه ئی دی ددین داقتدا او ددین دحمائی دپاره دهغه عصر لوی نابغه شخصیت لیدلو . ده علما تربیه کول او علماؤ ته ئی دعمل درس ورکولو .

وائی نجم الدین اخندزاده صاحب ته هر کال په سلهاؤ بر سنتی جوړولی او بخشش به ډول به ئی ورکولی . دی دعلماؤ دپاره خولی او پگری پیدا کولی او دبخشش په قسم به ئی ورکولی دنجم الدین اخندزاده صاحب علمی بحثونه علمی موعظی او خطابی ښی با تاثیر یادیری . ده خلکو ته دکونج او زاویی درس نه دی ورکړی ده خلکو ته دنیا په داشان بده نه ده ظاهره کړی چه خلک دی دنیا ترک او کار دی نه کوی .

دی په دی خبره پوهیده چه ددنیا مذمت هم ددی دپاره دی چه باید مسلمان ددنیا دمحببت اندازه وپیژنی داسی نه چه ددنیا دمحببت په وجه دخلکو حقوق تلف درحم او عاطفی خیال ونه ساتی داسی دنیا نه چه هرج مرج پیدا شی دجنگ او قتل موجب وگرخی او داسی نه چه خلک په دنیا غره شی خپل خالق هیر کری او دبلی ورخی غمه ورسره نه وی اوکه نه دنیا ددی دپاره چه د خان او دخلکو دخدمت او رفاهیت په مقصد وی بده نه بلکه پیدا کول ئی ثواب دی.

نجم الدین اخندزاده صاحب حقیقی عالم، په دی خبره بنه پوهیده چه ځنگه علما؟؟؟ دی په دی پوه و چه دخلکو داصلاح دپاره ځنگه علم په کار دی.

ده سره دا ملاحظه وه چه دوخت او زمان مراعات شته دی ده علما په خان را توتل کول خلکو کبني نوی روح پوکړو. مگر ډیر تاسف دی چه دده دکار نقشه دده نه پاتی وروستینو خلکو بدله کړه په دی پوه نه شول چه اصلی سر څه وی په دی بنه پوه نشول چه دنجم الدین اخندزاده صاحب مطلب څه و چه داخیال وکړو چه د اخندزاده صاحب سره دتسپو دشمار خیال و. څوک په دی عقیده لارل چه پوی ورکول او لنگر مقصود دی چه داگمان وکړو چه سر مراقبه سپین څادر او قبا په کار ده چه سره دا سودا پیدا شوه چه چه دساده خلکو په وسیله نور خلک تهدید ول او غولول په کار دی همدواچه وه چه چا دلنگر په نامه او چه دمسجد دجوړولو په هنگامی او چه دمدرسی جوړولو په انگازی چه په دی نامه چه دا کوم او داسی داسی خیال می دی ناروا نارو کارونه وکړل عامونه عامونه مسلمانان ئی په حقیقی اسلام باندی هم بدگمان کړی خدای خبر چه داسی جنبان داوسنی اسلام دضعف له امله په هغه ورځ دپاک خدای په لوی دربار کبني څه ځواب ورکوی.

باید ووايم چی نجم الدین اخندزاده صاحب په مخلصانو کبني بنه پاک او پوه خلک هم وه دهغوی دخدمتونو اندازه مونږ سر شته امید دی چه هغوی دکارنامو تذکری آینده تماش ونیسیم او خپلو گرانو لوستونکو دپاره ئی دهنی په ډول وړاندی کړم.

(۱) سر محقق عبدالله بختانی خدمتگار دنجم الدین اخندزاده صاحب دنوم په هکله لیکي :
(مادرس محقق مولوی محمد اکبر معتمد شینواری څخه څو څو ځلی اوریدلی دي چه هغه به ماته ویل : چی ما دشینوارو صوفي صاحب نه اوریدلی دی چی : دهدی آخوندزاده صاحب اصلی نوم (عبد القدير) دی مگر دعلم، روحانیت او غزاگانو په برکت ونورو لخوا ورته (نجم الدین) لقب ورکړ شوی دی چه معنای (ددین ستوری) کیږی.

دشینوارو صوفي صاحب اصلی نوم صوفي علم گل دی. داخوندزاده صاحب مازون او هغه ته نژدی سړی و په ډیر غزاگانو کبني یی دجناب هدی صاحب سره برخه اخستی ده.)
(دهدی آخوندزاده مولانا نجم الدین) لیکنه : سر محقق عبد الله بختانی خدمتگار. دغه کتاب په ۱۳۸۷ (دافغانستان دکلتوری ودی)

(۲) دننگر هار دسره رود دولسوالی دچهارباغ حضرت محمد سعید سعیدی مجددی علیه الرحمه دحضرت صاحب عطاء معصوم مجددی زوی دی. په کال ۱۲۵۷ هجری شمسی کبني په چهارباغ صفا کبني زیږیدلی او دسنبلې په شپږمه کال ۱۳۷۲ هجری شمسی دلوی اختر دمیاشتی په ۱۹ مه دخور یانیو په اگام کبني حق ته رسیدلی. هغه مرحوم چی دمولانا نجم الدین آخوندزاده یو نژدی ملگری، دوست، مرید او خلیفه یا مازون و د نجم الدین داخوندزاده صاحب دوفات نیټه په خپله هغه مرثیه کبني چی (در مرثیه غوث زمان قطب دوران قدوة سالکان پیشوای پیر و جوان مرشد کامل محبوب دلم اعنی صاحب هده رحمة الله علیه) په نامه یادیری دنجم الدین اخندزاده صاحب دوفات نیټه : (دچهار شنبی شبه د ۱۳۲۰ هجری قمری کال دروژی دمیاشتی ۲۱ مه معرفی کړی ده.)

مرحوم حضرت صاحب محمد سعید د په خپلي مرثیه کبني پدی هکله لیکي :

چونکه سردار بشر رفت از این دار فنا
صبر از رفتن خوبان جهان می بینم
صبر تلخ است ولیکن ثمرش شیرین است
مژده نیک به صابر ز سبحان می بینم

گر از این دار فنا جان به سلامت ببرم
سابقون را همه ای غمزدگان می بینم
شب چهارشنبه شنو تو زوفات صاحب
بیست و یکم زمه و شهر رمضان می بینم
سنه الف و هم سه صد و عشرين به یقین
بیست و یکم زمه و شهر رمضان می بینم
چونکه خوبان هم رفتند سعیدی زجهان
شو مجرد که ترا نیز روان می بینم

در مرثیه ای که در فوق تقدیم گردیده ، باقید (یقین) مصرع تاریخ (سنه الف و هم سه صد و عشرين) ۱۳۲۰ به یقین (معرفی شده است .

(ماخذ : محترم سر محقق عبد الله خدمتگار دهبی اخوندزاده مولانا نجم الدین له کتاب نه صفحه ۱۳۱ او ۱۳۲) دچاپ کال ۱۳۸۶ (۲۰۰۷ م) تولنه لخوا - جرمنی) په پیناور کینی چاپ شوی .

(۳) محترم سلطان عزیز دمرحوم اخوند زاده صاحب د نوم په هکله داسی لیکي :

دمرحوم اخوندزاده صاحب نوم (نجم الدین) او اصلي مسکن ئی شلگر دی . ولی دوی په ننگر ه او صوات او دپښتونستان په نورو ځینو کیني په (کابل) ملا شهرت درلود او دوی په خټه کاکړ او په کاکړو کیني (ابک زانی) او په ابک زایو کیني (اخوندزاده خیل) حسابیوري دغه کورنی او س هم په شلگر کینر په اخوندزاده خیلو سره خورا مشهوره ده دهمدی کبله دوی ته داخوندزاده لقب هم ور په برخه شوی دی .
مونږ ته دمرحوم اخوندزاده صاحب نژدی خپلوان پوره معلوم ندي مگر دومره خبر یو چه ، ددوی مبارک والد محمد حسن اخوندزاده نومیده خو افواهی مو اوریدلی دي چه دوی نژدی خپلوان ډیر نه در لودل .
(ماخذ : دننگر هار ورځپاڼه : ۴۹ مه گڼه ۱۳۳۹ دثور ۳۱ نیټه دمحترم سر محقق عبد الله خدمتگار دهبی اخوندزاده مولانا نجم الدین له کتاب نه صفحه ۳۳) دچاپ کال ۱۳۸۶ (۲۰۰۷ م)

(۴) جناب نجم الدین اخوندزاده صاحب دقادی دطریقې شیخ او دتصوف په څلورو مشهورو طریقو (

قادییه ، نقشبندیه ، چشتیه ، سهروردیه) که مرشد او پیر و . او په سلگونه ماذونان ئی درلودل .
اخذ زاده صاحب دقادی دطریقې نه علاوه په دغه نورو طریقو کې هم اذن ورکاوه .

(۵) دهبی صاحب مشهور ماذونان :

یادونه :

ماذونان یا خلیفه هغه چاته وایی چه پیر ورته دمرید نیولو اجازه ورکړی وی .

داخوند زاده صاحب ځینی ماذونان هم دی درجی ته رسیدلی ؤ چی هغوی هم ځانته ماذونان ټاکلی وو .

محترم راز محمد دغبرگولی دمیاشتی په (۳ او ۴ نیټه) کال ۱۳۳۹ دننگر هار دورځپاڼی په (۵۲ او ۵۳)

(گنی کینی دنجم الدین اخوند زاده مشهور ماذونان په لاندی ډول معرفی کړی :

اول : میا قمر الدین :

میا قمر الدین صاحب په اصل کیني دپښور داچنی ؤ او بیا دهغه ځای ځني راغی او دلته دننگر هار دروداتو په برو کیني هستوگنه درلوده وائی چه ډیر ښه عالم او ښه قلم خاوند ؤ دتدریس او تالیف سره ئی ډیر شوق لرلو چه دده تر اوسه قلمی ځینی چاپی اثار شته دی .

دوم : دبتخاک حضرت صاحب :

دبت خاک حضرت صاحب چه دده مبارک نوم عبد الشکور او دزیاتی تقوا خاوند او ښه عالم او مجاهد هم ؤ . د چکنور ملا صاحب (محترم امیر محمد دمرحوم اخترمحمد زوی دننگر هار دمومند دری وسیدونکی په کال ۱۲۶۰ هجری ، قمری زیږیدلی او پا کال ۱۳۵۰ هجری قمری د ۹۰ کالو په عمر دمارسینگی په منطقه کشی وفات شوی) چی یولوی مجاهد شخص و دبتخاک حضرت ځینی ماذون شوی ؤ .

همدارنگه جناب میر صاحب جان پادشاه دسلام پور او استاد صاحب چه اصلی نوم یی جان پادشاه دسلام شور او استاد صاحب چه اصلی نوم یی پاینده محمد ؤ دهمدی بتخاک حضرت صاحب ماذون او خپله د اخوندزاده صاحب

ډير گران مريدان وو چه استاذ صاحب ئي دخپلي كتابخاني متصرف گرځولي او مير صاحب جان پادشاه صاحب ئي څرنگه چه يو کره او نامتو مجاهد او خانداني سړی و له همدې امله ئي دلنگر انتظام همده ته ور پلاس کړی و . (مورخين ليکی : دلنگر انتظام مرحوم مولانا نجم الدين اخنذزاده په خپل ژوند کښي دکتر مير صاحب جان پاچا صاحب ته چه په شيخ پاچا سره مشهور و ورپلاس کړی و چه دمرحوم اخنذزاده دوفات نه وروسته هم دده دوصيت سره سم دهمدي پاچا صاحب پلاس کښي و او وروسته بيا دده ځوی مرحوم سيد عباس پاچا صاحب ئي انتظام کاوه .)

دریم : صوفی عالم گل صاحب :

صوفی عالم گل صاحب يو د هغه ماذونانو څخه وچي اخونزاده صاحب په (پهلون) سره لقب ورکړی او دصاحب سره ئي په غزاگانو کښي اشتراک کړی و او دښه شجاعت او ميرانی څښتن و . دتر نگزو حاجی صاحب چه فضل واحد نو ميده چه هغه يو ډير عابد او ستر مجاهد و دهمدي صوفی عالم گل صاحب ځيني ماذون شوي و . څلورم دسر کانو ميا صاحب :

ميا صاحب چه دده نوم سيد اکبر شاه او په اصل دکامي و او بيا ئي په سر کانو کښي هستوگنه در لوده چه دپوره فضل او فيض خاوند و .

پنځم : حضرت شاه :

مرحوم حضرت شاه په لغمان کښي هستوگنه لرله ، او سيد او با تقوا شخصيت و . سيد شمس الدين مجروح ، دقبایلو مستقل رئيس دهمد غه مبارک ځوی دی .

شپږم : محمد سعيد جان (مجددي)

مرحوم محمد سعيد جان (مجددي) د چهارباغ صفا نه دی دی حاجي ، او قاری او ښه مبلغ هم و .

اتم : احمد خان اخونزاده صاحب :

احمد خان اخونزاده صاحب چه په دولت زائی ملا صاحب سره شهرت لري ښه کره عالم او د صاحب دتحصيل د دورې اکثرأ ملگری و .

نهم : دکو هات ملا محمد ياسين :

دکو هات ملا محمد ياسين صاحب دکو هات په علاقه کښي لوي عالم او مدام به يې د درس او تدريس وظيفه اجرا کوله .

لسم : د حصارک ميا صاحب :

په خور يانو کښي دحصارک ميا صاحب چه نوم يې عبد الرحيم ؤ .

یولسم : ملا محمد حسين :

دلغمان په سنگر کښي ملا محمد حسين صاحب چه په قوم ساپی او دپروائي شيخ صاحب باندې مشهور ؤ . دی ښه ذاکر او زاهد شخصيت ؤ . دځينو خلکو په روايت سره داملي ملا مسلم صاحب دی .

دنجم الدين اخونزاده صاحب د ماذونانو ځنی دغه دولس تنه مشهور وو او نور هم شته لکه چه په کوه صافی کښي ملا مسعود صاحب او په ممله کښي امام حاجي صاحب او داسی نور .

ماخذ : دمحترم سر محقق عبد الله خدمتگار دهمدي اخونزاده مولانا نجم الدين له کتاب نه صفحه ۴۴ او ۴۵) دچاپ

کال ۱۳۸۶ (۲۰۰۷ م)